

Trst izhaja vsak dan
 1 mesec L. 22.—, 3 mesece L. 75.—, v izdatku mesečno
 1 € 50 vč.—. Pošta: 30. stol. — Oglasna za 1 mm prostora
 1. tiskovni listi kotirajo v obdobju 75 stol., za
 smrtne, izdane, L. 1.20, oglede denarnih zavodov L. 2.—
 Ma. — za besede, najmanj L. 3.

EDINOST

Uredništvo in upravnništvo: Trst (3), ulica S. Francesco d'Assisi 20. Te-
 lefon 11-57. Dopisi naj se pošiljajo izključno uredništvu, oglaš., reklame
 macije in dopisi pa upravnistvu. Rokopisi se ne vračajo. Neprankirana
 pisma se ne sprejemajo. — Last, založba in tisk Tiskarna „Edinost“
 Poduredništvo v Gorici: ulica Giosue Carducci št. 7, I. n. — Telef. št. 827
 Glavni in odgovorni urednik: prof. Filip Peric.

Samci in samice

Mnogo se je že pisalo o razlogih, ki
 so dovedli vlado do tega, da je uvedla
 davek na samce. Nekateri pisci so iska-
 li vzrok v potrebi novih sredstev, ki da
 jih mora vlada najti, da se bo lahko
 uspešno izvajal zakon o zaščiti mate-
 rinstva in nezakonskih otrok. Drugi so
 zopet ugibali, da ima novi davek za cilj
 nekako poveljanje družinskih pogla-
 varjev v njihovih dnevnih skrbih za
 vzdrževanje družine, češ da se jim da
 z obdavčenjem lahko živijo in brezskrb-
 nih samcev veliko moralno zadoščenje
 s tem da bodo oni novega davka pro-
 sti. Vse oprostitev od katerega koli
 davka pa je privilegij; torej moralno
 poveljanje.

Posebno v zadnjem času tik pred
 uvedbo novega davka so postali samci
 predmet živahnega zanimanja, razgla-
 bljanja in celo umetniškega ustvarjanja.
 Pravi vtis, ki je objavila „Edinost“
 (krajši črtici Franceta Bevka, v kateri
 nam je razgrnil naš pisatelj samca in
 njegovo duševnost v obliki pronicave
 psihološke analize.

Te dni je bil objavljen odlok, ki uva-
 ja novi zakon, toda ni pospremljen z
 nikakim poročilom, iz katerega bi bile
 razvidne intencije zakonodajalca.

Kljub temu da nimamo direktnega
 vira, iz katerega bi se mogli poučiti o
 intencijah zakonodajalca, pa je jasno
 za vsakogar, da odgovarja novi zakon
 popolnoma sodobnim socialnim nazo-
 rom in predvsem duhu socialne pra-
 vičnosti. Ustanovitelj družin, družin-
 ski očetje in poglavarji stojijo brez
 dvoma v vsakem odzru visoko nad sam-
 cem. Poleg svoje gospodarske vloge
 kot proizvajalci vršijo tudi enako va-
 žno vlogo hraniteljev družin in potom-
 stva, ki tvori stalno obnavljanje social-
 nega življenja in njegovo nadaljevanje.
 Breme, ki je združeno s to — rekli bi —
 socialno življenjsko funkcijo, je same-
 cu nepoznano. Svoje dohodke lahko
 porabi za svoje lastne potrebe, medtem
 ko jih mora družinski oče deliti z ma-
 terjo in otroki. V vsakem pogledu je
 torej v popolnem skladu z idejo social-
 ne pravičnosti, da se naloži samcu, ki
 ne pozna družinskih skrbi, poseben
 davek, katerega skupičke naj gre v
 splošno koristne socialne svrhe.

Ali bo imela uvedba davka na samce
 tudi v moralnem pogledu one blago-
 dejne posledice, ki so jih predvidevali
 nekateri pisci, je vprašanje, na katero
 bo odgovorila bodočnost. Ta moralni
 uspeh, ki je tudi zaželen, bo odvisen
 od tega, ali bodo novi davkoplačevalci
 raje plačevali samski davek ali pa se
 ga skušali iznebiti s tem, da se odločijo
 za ženitev. Vendar pa se z gotovostjo
 lahko predvideva, da bo imel novi da-
 vek tudi v tem pogledu dobre posledice,
 ki bodo baš najblagojenejše. S so-
 cialnega vidika se zdi ravno ta stran
 obdavčenja samcev najvažnejša, zakaj
 družina je temeljni stebel vsakega na-
 roda in vzpodbujanje k ustanavljanju
 družin je velikega pomena za demo-
 grafsko trdnost države. In to tem bolj
 v naših dneh, ko postaja samstvo če-
 dalje bolj splošen socialni pojav.

Neizpodbitno pa je dejstvo, da je
 vprašanje demografskega zdravja na-
 rodov odvisno v zelo veliki meri ravno
 od številnosti družin. Če bi se zbrali
 demografski podatki s tega vidika, bi
 se gotovo izkazalo tudi v onih deželah,
 kjer prebivalstvo nadevuje, na pr. v
 Franciji, da je ta pojav nerazdružno
 spojen s padanjem števila družin. Ni
 francoska družina pokvarjena, kot bi
 se mislilo, temveč je zdrava in krepka
 kot drugod. Le sorazmerno zelo malo
 družin je na Francoskem v primeri z
 drugimi državami.

Komodo samčevanje je brez vsake-
 ga dvoma, eden izmed odločujočih čini-
 teljev glede številnosti družin. Na
 drugi strani pa gotovo ni edini proti-
 družinski in antisocialni činitelj. Velik
 del krivde je tudi na drugi strani, t. j.
 pri ženskem spolu. Tudi tu izginja z
 veliko naglico socialni element, ki bi
 ga imenovali družinski altruizem. Bolj
 ko omoževanje postaja v teh časih ideal
 moderne ženske pomoževanje — ma-
 skulinizacija. K tej „orientaciji“ mo-
 derne, posebno mestne ženske prispe-
 vajo razni socialni činitelji, v prvi vrsti
 gospodarski. Toda tudi neodvisno od
 okoliščin te vrste izgleda, da je prva
 skrb moderne ženske, da si ustvari
 pozicijo, da dobi mesto ali službo, v
 kateri bo enaka moškemu, gospodarski
 neodvisna. Ako se razvija na eni
 strani samčevanje, pa je na drugi strani
 tudi moderna „samica“ neizpodbitno
 realen pojav. Nje gotovo ne ustvarjajo
 v taki meri isti činitelji kot samce niti
 njena krivda, da mora „igrati mo-
 škega“ po uradih in pisarnah. Glavni
 krivec pri tem pojavu je moderni kapi-
 talistično-spekulativni duh, ki preveča
 vsa podjetja od prvega do zadnjega.
 Čemu bi sprejemala in nastavljala mo-
 ške, ko pa lahko dobi „ženske moč“
 prav po ceni? Tako se ustvarja položaj,
 v katerem si delata oba spola nehoti
 gospodarsko konkurenco. In ta konkuren-
 ca med moškim in žensko je tudi

eden izmed družinomornih činiteljev
 naših dni v gospodarskem pomenu be-
 sede. Saj nas mora poučiti najenostav-
 nejši račun, da pomeni vsaka stalna
 namestitve ženske — razen vdov, ki
 morajo preskrbovati nedoročene otroke
 — v zadnji analizi onemogočenje usta-
 novitve ene družine, kajti kot ustanovi-
 telj družine nastopa ravno moški.

RI.

Nova grobnica kraljice Margherite

Nagrobni kamen iz nabrežinskega kamenoloma

RIM, 28. (Izv.) V ponedeljek, 3. januar-
 ja, bodo preneseni zemeljski ostanki
 kraljice-matere Margherite iz sedanje
 začasne grobnice v Pantheonu v novo
 grobnico, ki je bila pripravljena isto-
 tam, neposredno pod grobnico njenega
 soproga, kralja Humberta. Zanimivo
 je, da bo tvorila nagrobni kamen grob-
 nice tri tone težka, izklesana skala iz
 nabrežinskih kamenolomov. Na njem
 bo vklesan kratak napis: «Margherita
 Savojska — kraljica Italije».

V smislu odredbe kralja je bilo do-
 ločeno, da bodo zemeljski ostanki po-
 koje kraljice preneseni v najprivatnejši
 obliki, zakaj pri prenosu bodo
 navzočni samo prvi kraljevi pobočniki
 Cittadini, minister dvora sen. Mattioli-
 Pasqualini, naučni minister Fedele in
 državni podtajnik Suardo.

Naslednjega dne, to je na dan oblet-
 nice smrti kraljice Margherite, se bo
 vršila zadušnica, kateri bodo prisostvo-
 vali kralj in kraljica v privatni obliki.
 K maši bodo povabljeni tudi drugi vi-
 škopi državni dostojanstveniki.

Upravni svet podpornega zavoda za novinarje

RIM, 28. (Izv.) Davi se je sestel v
 svojih društvenih prostorih generalni
 upravni svet podpornega zavoda za
 italijanske novinarje. Po odobritvi po-
 ročila triumvirata, ki je do sedaj
 upravljal ta zavod, so se vršile volitve
 v upravni odbor. Za predsednika je bil
 izvoljen z vzklikom Arnaldo Mussolini,
 kateremu je bila odposlana pozdravna
 brzojavka. Za podpredsednika je bil
 izvoljen on. Ermanno Amicucci; za ge-
 neralnega tajnika — on. Londo Ferret-
 ti; za gen. podtajnika Vasco Patti, za
 upravitelja pa Mario Barattelli.

Po volitvah so zborovalci prešli na
 dolgo razpravo o raznih vprašanjih, ki
 se tičejo organizacije zavoda, in skle-
 njeno je bilo podpisati znaten znesek
 za liktorsko posojilo. Končno so bile od-
 poslane pozdravne brzojavke on. Mus-
 solini in na njegovemu bratu Arnal-
 do Mussoliniju.

Italijanski register za ladje

RIM, 28. (Izv.) Današnja „Gazzetta
 Ufficiale“ prinaša kraljevi dekret-zakon
 z dne 11. novembra 1926., s katerim se
 preurejuje italijanski register za klasi-
 fikacijo ladij. Nadalje prinaša „Gaz-
 zetta Ufficiale“ kraljev dekret z dne 13.
 decembra 1926, v katerem so zapopa-
 dene odredbe o ureditvi notranjih ar-
 hivov.

Odlok o italijansko-albanski pogodbi predložen poslanski zbornici

RIM, 28. (Izv.) Predsednik vlade in
 minister za zunanje zadeve je predložil
 dne 27. decembra predsedstvu poslans-
 ke zbornice naslednji zakonski načrt:
 sprememba kr. odloka-zakona z dne
 9. dec. 1926 št. 2063, ki se nanaša na
 prijateljsko in obrambno pogodbo, skle-
 njeno dne 27. novembra 1926. v Tirani
 med Italijo in Albanijo, v zakon.

Novo odredbo za srednješolske profesorje

RIM, 28. (Izv.) V najkrajšem času bo
 izdan nov pravilnik glede državnih iz-
 pitov za srednješolske profesorje. Po
 novem pravilniku bodo ženske izklu-
 čene od poučevanja leposlovja, zgo-
 dvine in filozofije na višjih srednješol-
 skih zavodih. Pripuščene bodo samo na
 nekatera učna mesta na učiteljskih.

Angleški minister za zrakoplovstvo prispel v Neapelj

RIM, 28. (Izv.) Danes ob 15.15 je pri-
 spel v Neapelj angleški zrakoplovni
 minister, ki se nahaja na svojem rač-
 nem potovanju iz Londona v Indijo.
 Spremlja ga njegova soproga.

Civilna letala bodo v slučaju vojne rekvirirana

RIM, 28. Tiskovni urad aeronavtične-
 ga ministrstva sporoča, da bo v krat-
 kem objavil kraljev odlok, ki poobla-
 šča ministrstvo za aeronavtiko, da v
 slučaju mobilizacije rekvirira vsa civil-
 na letala. Poleg tega bo smelo ministr-
 stvo izdati tudi posebne odredbe glede
 gradnje letal. Letala bodo morala biti
 zgrajena na tak način, da se bodo lahko
 hitro izpremenila iz civilnih v vojaška.

Atentat proti stanovanju fašistovskega konsula

TORTONA, 28. Te dni je bil izvršen
 atentat proti hiši, kjer prebiva general

Salice, župan v Tortoni in generalni
 konsul fašistovske milice. Neznanci so
 položili v zid hiše dve cevi želatine ter
 so z vžigalno vrstico povzročili eksplo-
 zijo. Hudega pa ni bilo, ker so radi eks-
 plozije popokala samo stekla hiše ge-
 nerala Salice in bližnjih poslopij.

Policija je izvršila mnogo aretacij.

Jugoslovenski klub

se še ni odločil za vstop v Uzunovičev klub

BEOGRAD, 28. (Izv.) Ves politični po-
 ložaj je bil danes v znamenju pričako-
 vanja jutrišnje seje radikalnega kluba.
 Dva važna momenta sta, od katerih
 je odvisen nadaljnji obstoj vlade, in
 sicer vprašanje, kako se bo končala ju-
 trišnja seja radikalnega kluba ter
 vprašanje vstopa SLS v vlado. Danes
 dopoldne se je vršila seja poslanskega
 kluba SLS, ki jo je sklical dr. Korošec.
 Razprava je bila zelo burna. Po poteku
 seje pa ni bil izdan nikak komuniké,
 češ da se je niso udeležili poslanci iz
 Stajerske. V ministrskem predsedstvu
 se je zvečer vršila daljša konferenca s
 predsednikom vlade Uzunovičem. Ves
 dan je v ministrskem predsedstvu po-
 tek sil živahno ter je bilo pri Uzunovi-
 ču več ministrov in tudi podpredsed-
 nik radikalnega kluba Ilija Mihajlovič,
 ki je zapustil skupino pašičevcev ter
 sedaj popolnoma solidarnost s postop-
 njevanjem Uzunovičeve skupine. Napram
 novinarjem je Mihajlovič naglašal, da
 je bilo danes v Beogradu le kakih 30
 radikalnih poslancev, da pa jih jutri
 pride še nekaj in da se bo na vsak na-
 dan vršila seja kluba, ki bo sicer zelo
 živahna, vendar pa se bo vse dobro iz-
 teklo.

Zvečer so se širile vesti, da so odsto-
 pilli ministri dr. Miletić, dr. Vasa Jova-
 novič in Milan Simonić. Kakor pa je
 sklepiti po izjavah ostalih ministrov in
 Uzunoviča, so te vesti zaenkrat neres-
 nične. Zvečer je bil Uzunovič na dvoru,
 toda o svoji avdienci ni hotel dati ni-
 kake izjave. Pri povratku z dvora se
 mu je pripetila majhna nezgoda; na le-
 deni tleh mu je izpodrsnilo in je padel
 ter se precej opraskal. Za razpoloženje
 med radikalnimi poslanci so znatne
 besede, ki jih je izustil danes radikal-
 ski poslanec Zivojinović v kuloarjih
 narodne skupščine. Izražal se je o novi
 vladi in o Uzunoviču izredno žaljivo in
 robato. Glavni povod teme njegovemu
 razburjenju je bilo dejstvo, da ga pro-
 metni minister general Milosavljevič
 ni hotel sprejeti.

V splošnem se v političnih krogih so-
 di, da vprašanje vstopa jugoslovenske-
 ga kluba v vlado ni velike važnosti.
 Čeprav naglašajo poslanci SLS, da ne
 bodo vstopili v kabinet, so tudi danes
 izjavili radikalni ministri napram no-
 vinarjem svoje prepričanje, da SLS
 slej ko prej iskreno želi, da bi bili
 sprejeti njeni zastopniki v kabinet. Do-
 znava se, da so pristajali SLS na vseh
 shodih, ki so jih imeli dr. Koroševi po-
 slanci tekom božičnih praznikov, izra-
 zili željo, da naj poslanci SLS vstopijo
 v vlado, da dosežejo kakršnokoli po-
 moč za gospodarsko oškodovano Slo-
 venijo. Ker je bil popoldne Jugoslov-
 enski klub kompleten, se je tudi po-
 poldne vršila seja, nakar je bil izdan
 komuniké, ki navaja, da se je na seji
 razmotrivalo o politični situaciji, odlo-
 čitev pa je odložena do jutri.

Komentarji rimskih listov

k novi Uzunovičevi vladi

RIM, 28. (Izv.) Vesti o novi jugoslov-
 enski vladi so prinesli večerajšnji rim-
 ski listi brez slehernih komentarjev.
 Zato pa se s sestavo nove jugoslov-
 enske vlade obširno ukvarja današnji
 „Giornale d'Italia“, ki prinaša o tem
 predmetu daljši članek uredništva in
 pa obširno poročilo iz Beograda. V član-
 ku uredništva pravi „Giornale d'Italia“,
 da sicer še ni mogoče s točnostjo in
 popolnostjo ustvariti si mnenja o novi
 vladi, toda že sedaj se lahko brez ne-
 varnosti zmote ugotovi 2 bistveni po-
 tezi nove vlade: da je izraz povečane
 avtoritete kralja in da je izrazito voja-
 škega značaja. Nadalje je potrebno
 omeniti, da je to vlada, v kateri
 so enakomerno zastopane vse
 tri jugoslovenske narodnosti: Srbi,
 Hrvati in Slovenci, kar pomeni znatno
 oslajenje, ako ne popolno uničenje
 dosedanje srbske nadvlade. To posled-
 njo okolnost, ki je vredna splošnega, a
 zlasti italijanskega zanimanja, pripisuje
 rimski list Pašičevi smrti. Znano je
 namreč, da so v italijansko-jugoslov-
 enskih odnosih igrali Srbi vlogo neka-
 kih pomirjevalcev napram italofob-
 skemu mišljenju Hrvatov in Slovencev,
 katerega so podedovali še od bivše Av-
 strije. Bo pa tudi to sedanje zmanjšanje
 srbskega vpliva v novi vladi imelo po-
 sledice v njeni zunanji politiki? — tako
 se vprašuje list. — Odgovor prepu-
 ščamo odigravajočim se dogodkom,
 katerim bomo sledili mirno in hladno.

Izrazito povečanje avtoritete kralja
 vidi rimski list v okolnosti, da tvorijo
 novo vlado stranke, ki si niso sorodne
 in ki jih je zamogel spraviti v isti ka-

binet vpliv „od zgoraj“; nadalje v dej-
 stvu, da je vojni minister general
 Hadžić („Giornale d'Italia“ piše: Agić),
 ki je kraljev zaupnik in na dvoru uva-
 ževana oseba, in končno v okolnosti, da
 je bil za zunanjega ministra imenovan
 dr. Perić, ki nima vezanih rok, od ka-
 terihkoli prejšnjih obveznosti, radi če-
 sar bo bolj dostopen kontroli krone.

Da je nova vlada izrazito vojaškega
 značaja, pa izhaja iz dejstva, — tako
 trdi omenjeni list — da je bil za pro-
 metnega ministra imenovan general
 Milosavljevič, ki je bil doslej načelnik
 prometnega urada pri generalnem šta-
 bu. To pomeni nekako militarizacijo
 jugoslovenskih železnic, zakaj novi
 prometni minister bo uveljavljal pred-
 vsem vojaška načela, če že ne vojaških
 ciljev. „Zanimivo je tudi, dodaja napo-
 sled, „Giornale d'Italia“, da se „Tempsu“
 mudi povdarjati, da ima nova jugoslov-
 enska vlada miroljubne in pomirje-
 valne namene.

„Lavoro d'Italia“ prinaša daljše po-
 ročilo iz Beograda, v katerem pred-
 stavlja nekatere člane nove jugoslov-
 enske vlade. O dr. Periću pravi, da je
 dober poznavalec jadransko-donavsko-
 balkanskih sporov in pariških krogov,
 ker se je udeleževal mirovnih pogajanj
 v Parizu. Zato mu bo prav lahko ugo-
 tovitvi, ko bo dobro prečital in prevdaril
 italijansko-albansko pogodbo, da ni v
 njej nič takega, kar bi zamoglo vzbui-
 jati nemir in skribi.

Ostali listi se omejujejo na kratka
 poročila „Stefani“ in raznih drugih
 agencij, iz katerih sledi, da se bo SLS
 danes odločila glede svojega vstopa v
 vlado.

Frankovci so si ustanovili stranko

ZAGREB, 28. (Izv.) Tu se je osnovala
 nova politična stranka, ki se imenuje
 Hrvatska narodna Starčevićeva stranka.
 Program te stranke navaja, da obstaja v
 kraljevini S.H.S. trije narodi in da se
 morajo njihovi državni odnosi urediti
 na podlagi zveze njihovih svobodnih
 držav.

Nova stranka je obnovljena organizacija
 Frankovcev, znanih avstrofilov, ki pa itak
 nimajo terena med narodom.

Nemčija in Francija

Nov incident v zasadenem ozemlju

BERLIN, 28. (Izv.) Napad na neka-
 tere francoske vojske v Mainzu s stra-
 ni pijanih nemških državljanov, tu-
 kajšnji listi odločno zanikujejo ter do-
 dajajo naslednja pojasnila: Nekateri
 vinjeni francoski vojaki so na božični
 večer razsajali po ulicah mesta Main-
 za, pri čemer je eden od njih izgubil
 revolver; da bi se pa opravičil, si je
 izmislil zgodbo o napadu.

PARIZ, 28. (Izv.) Agencija „Havas“
 sporoča iz Mainza: Trditve vsebovana
 v nemških poročilih, po katerih fran-
 coski vojaki na božične praznike niso
 bili napadeni, ne odgovarja resnici.

Nemška vladna kriza

BERLIN, 28. (Izv.) Uradna pogajanja
 za rešitev vladne krize se bodo pričela
 šele po novem letu. V političnih krogih
 prerokujejo, da bo prevzel vojno mini-
 strstvo bivši kancelar Luther.

Nemški nacionalisti delajo na to,
 da bi došlo do desničarske vlade ali pa
 vsaj do vlade, ki bi jo tvorili desničarji
 in centrum. Toda težko je predvidevati,
 ali bo centrum hotel sodelovati v taki
 vladi.

Hud mraz na Francoskem

PARIZ, 28. (Izv.) V Parizu je padla
 temperatura v božični noči na 40 C
 pod ničlo in mnoge družine so prežive-
 le prav žalostne praznike. Vsled pre-
 velikega mraza zaznamuje pariška
 kronika 14 mrtvih in približno 20 o-
 seb, ki so nevarno ozeble ter so bile
 prepeljane v pariške bolnice.

Na deželi pa je bil mraz še mnogo
 hušji. V Metz in Nancy je znašala
 temperatura celo 10° pod ničlo, v
 Strakbourgu 12°, v Mühlhausenu 16°,
 v Cleunont-Ferrand pa je mraz dose-
 gel rekordno nižino 19° pod ničlo. —
 Vsled mraza je večina prebivalstva
 prebila božične praznike za domačim
 ognjiščem. Velik mraz se je pojavil tu-
 di v pokrajinah Epinal in Tours. —
 Predvčeršnjim sta tamkaj na odprti
 cesti zmrznila dva kmeta.

Belgijski socialisti

PARIZ, 28. Iz Bruslja poročajo, da je
 socialistični kongres zaključil svoje
 delo. Sprejeta je bila resolucija, v kate-
 ri socialisti izjavljajo, da so priprav-
 leni sodelovati v vladi. Pripravljeni so
 tudi še nadalje podpirati sedanji ka-
 binet.

Trgovinski odnosi med Italijo in Rusijo

LONDON, 28. „Timesu“ poročajo iz
 Rige: Kercenev, bivši sovjetski posla-
 nik v Rimu, je prispel v Moskvo. Novi-
 narjem je podal nekatere izjave o ita-
 lijansko-ruskih odnosih. O politični
 strani teh odnosov ni govoril. Nagla-
 šal pa je upanje, da se bodo trgovinski
 stiki med obema državama zmerom
 bolj utrjevali, ker je italijanska trgo-
 vina našla na Ruskem hvaležna tla.

Dr. Beneš bo postal generalni tajnik Družbe narodov

BERLIN, 28. (Izv.) Neki tukajšnji list
 zatrjuje, da bo generalni tajnik Družbe
 narodov Sir Erick Drummond v naj-
 krajšem času podal ostavko. Sir Drum-
 mond želi menda postati poslanik. Vsi
 listi zatrjujejo, da bo po vsej verjetno-
 sti Drummondov naslednik čehoslova-
 škiji zunanji minister dr. Beneš.

Vendar pa prihajajo iz Prage vesti,
 ki pravijo, da so te govorice brez vsake
 podlage in da ne bo prišlo sedaj do ni-
 kakih sprememb v tajnistvu Družbe
 narodov.

Atentat proti Seipelu pomiloščen

BERLIN, 28. Izvršitelja atentata proti
 mons. Seiplu, Jawareka, ki je bil svoj
 čas obsojen na več let ječe, je predsed-
 nik avstrijske republike pomiloštil na
 predlog samega mons. Seipla.

Teror na Litvanskem

štirje voditelji komunistov obsojeni na smrt

BERLIN, 28. Uradno poročilo litov-
 ske vlade pravi, da je vojaško sodišče
 obsodilo na smrt štiri voditelje litvan-
 ske komunistične stranke, ker so bili
 obdolženi, da so kovali zaroto proti se-
 danjemu režimu ter da so hoteli pri-
 praviti tla za boljševiško diktaturo.

Smrtna obsodba je bila takoj izvrše-
 na. Obsojenci so bili ustreljeni že več-
 raj.

Mikadovo truplo

prenešeno v cesarsko palačo v Tokiju

LONDON, 28. „Timesu“ poročajo iz
 Tokija z dne 28. t. m.:

Sprevod, v katerem so bili danes
 preneseni zemeljski ostanki vladarja v
 cesarsko palačo, se je med grobno ti-
 no pomikal po tokijskih ulicah. Na obeh
 straneh cest so vojske čete komaj za-
 drževale nepregledno, gologlavo mno-
 žico občinstva. Iz cesarskega dvorca v
 Hayami je bila krsta položena v pose-
 ben vlak, medtem ko je vojna križarka,
 ki je bila zasidrana v bližini obale, od-
 dala 48 pozdravnih strelcev. Krsto je
 spremljala cesarica-vdova. Na postajah
 je mrtvaški sprevod pričakovala tisoč-
 glava množica, špirla pa so delali šol-
 ski otroci. Grobno tišino so od časa do
 časa prekinjali streli s križark, ki so
 vozile ob obali. Ko je vlak prispel v To-
 kijo, so razni vojaški dostojanstveniki
 dvignili krsto ter jo položili na mrtva-
 škij voz, na katerem je bila prepeljana
 v cesarsko palačo.

Truplo bo izpostavljeno v cesarski
 palači skoro dva meseca, kajti najbrž
 šele v februarju se bo izvršil pog

DNEVNE VESTI

Pazite na naslove na pismih!

Poštno ravnateljstvo sporoča: «Doseganje določbe so se izkazale nezadostne, da bi se doseglo v skladu s kr. odlokom od 29. marca 1923, št. 800, da bi bil naslov vseh poštah pošiljatev iz kraljevine in naslovljenih v kraljevino označen v italijanskem jeziku. Ministrstvo predpisuje radi tega in v dopolnilo omenjenih določb, da se nimajo odpravljati niti navadne pošiljke, denarne na pošto v kraljevini in naslovljene v kraljevino, če nista označena naslov in kraj naslovljenca v italijanskem jeziku. Navadna pisma, ki se radi tega razloga odklonijo, naj se vrnejo pošiljatelju, če ga je mogoče identificirati; v nasprotnih slučajih se vržejo v koš.»

Natečaj za naslovno sliko cigaretnih škatel

Finančno ministrstvo — glavno monopolno ravnateljstvo — je razpisalo natečaj za izvršitev olepševalnih risb in motivov, ki se bodo potem tiskali na škatlah nekaterih vrst luksuznih cigaret. Nagrad je pet, in sicer ena v znesku 5000 lir, ena v znesku 2000 lir in tri po 1000 lir. Opozorjamo na hvalovredno pobudo ravnateljstva monopolov in ne dvomimo, da bodo italijanski umetniki poizkusili tudi na tem polju svojo genialno inspiracijo.

Pogoji natečaja so na vpogled pri vseh finančnih intendantih in trgovinskih zbornicah kraljevine.

SMRTNA KOSA

Dne 23. t. m. je po dolgem trpljenju zatisnil oči v Ziač na Stajerskem vič. g. Emil Šašel. Rojen je bil dne 21. oktobra 1865. na Dolenjskem. Po končanem bogoslovju je služboval na več krajih v Istri, kdaj časa v Smarjah pri Kopru kot župnik, odkoder je bil imenovan za župnika v Klancu pri Kozini, kjer je bil skoro trinajst let. Bil je silno navezan na ta kraj, a vdati se je moral višji sili in po dolgem trpljenju oditi na Stajersko, kjer mu je mil. g. škof Dr. Karlin podelil faro Žiče. Le tri leta je bil tam. Po težki operaciji ga je smrt rešila trpljenja in — pomanjkanja. Večno luč in mir želimo možu, ki je Istro ljubil in zanjo do smrti delal!

PROMOCIJA

Dne 22. t. m. je bila promovirana na čast doktorice prava na univerzi v Zagrebu gđa Marija Šeber, hčerka pokojnega Teodora Šeber, bivšega živilozdravnika v Ljubljani, in Terezije Srčan roj. Jurca iz Postojne.

VOŠČILA VOJAKOV

Slovenski fantje - vojaki, ki služijo pri 77. pešpolku v Bresciji, želimo najboljši in srečno novo leto starišem, bratom, sestram, znancom, prijateljem, posebno pa našim domačim dekletom, ki pozabljajo na nas. Enako želimo tudi uredništvu «Edinosti», ker nam prinaša novice iz našega rojstnega kraja. Zigmund Franc, Vojersko Čušin Remigij Podbrdo, Zornstein Rudolf St. Peter na Krasu in Runtič Ivan Kal, Mozešič Abraham, Bilje, Lojt Ivan, Renče, Tufa Mihael Tolmin.

Nekaj številčk

Leta 1921. je obiskalo Italijo pol milijona potnikov, l. 1924. jih je bilo 840.000, 1925. in 1926. je to število še poskočilo, a podrobnih številčk še nimamo. V prvih osmih mesecih tega leta je zapustilo 174.738 Italijanov domovino. Od teh je šlo 62.000 čez morje, ostali v sosednje države, po večini v Francijo. Z Avstrijo se je dogovorila vlada, da se sprejme v Avstrijo vsako leto 20.000 Italijanov. Enaki dogovori so v teku s Kanado. Kakor poroča «Radio Nazionale», se je italijanski izvoz v Jugoslavijo letos v primerjavi z lanskim letom skril. Italija, ki je zavzemala prej prvo mesto, je sedaj na tretjem. Prvo mesto zavzemlje sedaj Češkoslovaška, ki oskrbuje 20% vsega jugoslovenskega uvoza, na drugem Avstrija z 18% na tretjem Italija s 14% in na četrtem Nemčija z 12%.

Iz tržaškega življenja

Dramatična prigoda treh delavcev.

V ladjedelnici S. Marco se je včeraj zjutraj dogodila nenavadna nezgoda, ki bi bila skoro imela tragične posledice. Okoli 10. ure so trije delavci snajili vijak parnika «Remor», ki ga tam popravljajo; to delo so opravljali v čolnu, privezanem h krmilu na zadnjem delu parnika. V strojem oddeku pa očitno niso bili obveščeni o tem, kajti čez nekaj časa je nekdo pogladil stroje v tek, radi česar se je vijak, ki je molen iz vode do osi, začel nenadoma vrteči; njegove lopate so zadele čoln in ga mahoma razbile. Pri tem so trije delavci padali v vodo in bi bili končali pod vijakom, da se niso v kritičnem trenutku z veliko prisotnostjo duha trdno oklenili krmila. Njihovi obupni kliči na pomoč so kmalu vzbudili pozornost pomorščakov, ki so dali takoj ustaviti stroje in nato vrgli ponesrečenec vrvi, s katerimi so jih potegnili na krov. Dva delavca sta jo izkupi-

la le z mrzlo kopeljo in s prestanim strahom, sicer pa sta ostala nepokorodovana; toda njun tovariš, 35-letni težak Matevž Krt, stanujoč pri Sv. Alojziju - Chiadino št. 1250, ni bil tako srečen; v kritičnem trenutku ga je bila lopata tako hudo oplazila, da ga je ranila na desnem senu in mu zlomila levo roko nad zapestjem. Nesrečni mož je dobil prvo pomoč od zdravniškega postaja, nato je bil prepeljan v mestno bolnišnico. Zdraviti se bo moral kake 4 tedne.

Ravnateljstvo ladjedelnice je odredilo preiskavo, da dožene, kdo je odgovoren za nesrečo.

Dva samomorilna poskusa. — Mlada ženska se zastrupila, bolan mladenič skočil skozi okno.

Včeraj okoli 17. ure so ljudje našli v bližini vojaške bolnišnice v ulici Fabio Severo mlado žensko, ki se je vživljala na tleh v hudih bolečinah. Ker je poleg nje ležala majhna steklenica, so navzočnji kmalu uganili, da se je ženska zastrupila. Dva vojaka sta naglo prenesla nesrečnico v bližnjo bolnišnico, kjer so ji podali prvo pomoč. Medtem je bila obveščena o dogodku rešilna postaja. Zdravnik, ki se je takoj podal na lice mesta je dognal, da je nesrečna ženska, ki je bila spoznana za 31-letno Marijo Mermolja, stanujočo v ulici Commerciale, izpila znatno količino karbolne kisline; njeno stanje je bilo zelo nevarno. V mestni bolnišnici, kamor je bila prepehjana, je Mermolja pri zastrašujočih povedala, da so jo privedle do žalostnega koraka nesrečne družinske razmere. Ker se ni razumela s sestro, pri kateri je stanovala, je pogostoma prišlo med njima do prepira; včeraj popoldne sta se zopet sporekli in to pot se je sestra tako razjezila, da jo je spodila z doma. Ker je tako ostala na cesti brez sredstev, je obupala nad svojo usodo in segla po strupu.

Se bolj žalostno so okoliščine, radi katerih je hotel v smrt 21-letni delavec Viktor De Carli, stanujoč v ulici Gregorio Anoniano št. 8. Mladenec je bil delj časa bolehal na zavratni pljučni bolezni, radi katere ni bil sposoben za nobeno delo; v letih ko je bil najbolj vesel življenja, je bil priklenjen na posteljo in razen telesnih bolečin ga je neprestano mučil dvom, bo-li sploh ozdravil. Kakor se pogosto zgodi v stičnih slučajih, je mladeniča sčasoma obvladal obup, ki ga je končno dovedel do obupnega naklepa, da si vzame življenje. Sinoči okoli 19. ure, ko so se njegovi domači mudili v kuhinji, je siromak skočil skozi okno sobe v prvem nadstropju na dvorišče, kjer je obležal težko poškodovan. Na obupne kliče domačih, ki so v naslednjem trenutku zaznali, kaj se je zgodilo, so prihiteli na dvorišče ljudje in nekdo je šel telefonirati rešilni postaji za pomoč. Čez nekaj časa je dospel na lice mesta zdravnik, ki je dognal, da je De Carli zadobil številne hude poškodbe na raznih delih telesa; razen tega mu je tudi počila lobanja. Siromak je bil po prvi pomoči prepeljan v mestno bolnišnico, kjer se sedaj bori s smrtjo.

Nezgodna pri delu.

Pri delu v čistilnici riža pri Sv. Soboti je 29-letni mizar Vid Pocielli, stanujoč v ulici Bergamasco št. 9, včeraj popoldne prišel z levo roko pod klino cirkularne žage, ki mu je odtrgala mezinec in mu hudo razmesarila dva druga prsta. Nesrečni mizar se je podal v mestno bolnišnico, kjer so ga sprejeli v kirurški oddelek.

Tržaško sodišče

Zanimiva razprava o žaljenju agentov javne varnosti.

Pred časom sta agenta javne varnosti Torre Salvatore in Oliveri Josip naznanila tržaški preturi nekega Petra Guarrina, ki je v prosti luk, videč ju prihajati, rekel nekemu znanцу: «Ecco qui zuffi!» in potem tudi odpovedal pokornost javnemu organu. Pretura je Guarrina obsodila na 15 dni zapore in 20 l. globe. Guarrini je vložil priliz v včeraj. Odvetnik Zennaro, Guarrinjev branitelj, pred tukajšnjim kazenskim senatom obrazložil vzroke prilizu. Odvetnik Zennaro je šel precej globoko v razpravljanje o besedi «Zaffo», ki jo rabijo v Siciliji, odkoder je Guarrini, za označbo agenta javne varnosti. Branitelj je skušal dokazati da nima ta beseda sama na sebi ničesar žaljivega. In tu je vzel na pomoč besede iz starega tržaškega narečja, s katerimi so označevali oblastne agente. Tako ve n. pr., da se je pred časom označeval stražnik s «kifcelcem» (takunbokol), mestni stražnik s bili «clamparetti», za civilne agente imamo tržaški izraz «travestidi» i. t. d. Beseda «Zaffo» sama na sebi ne znači ničesar, v obtožnici naznačeni «Zaffi» pa bi značili sodne zamaške, kar bi ne imelo s slučajem nobene zveze. Državni pravdnik je skušal dati besedi «Zaffo» pomen tržaške besede «tubor», ki je priznana kot žaljivka, priznava pa naposled, da ne pozna sicilijanskega narečja. Tu se odvetnik Zennaro oprime nove teze — žaljivka mora biti razumljiva, da je tožljiva. V Trstu bi pa zelo redki razumeli besedo «Zaffo», ki je nekaj pristno sicilijanskega in še tam le last neke kaste

ljudi. In beseda ni bila namenjena stražnikom, pač pa tovarišu, torej ne more biti žaljiva.

Toda sodišče je drugega mnenja — oprostilo je Guarrinija glede nepokorščine, a potrdilo obsodbo na globo 20 l. radi žaljivke.

Odvetnik Zennaro gre v kasajio radi besede «Zaffo».

Poskušani rop.

Gherbetz Karl, o katerega razpravi smo že poročali in ki se mora zagovarjati radi poskušnega roba na škodo nekega Giamponija, je bil včeraj po zaslišanju poslednjega oproščen obtožbe, ker ni izvršil čina. Giamponi namreč sam ni vedel in se ni spominjal ničesar o tistem večeru. Ne vztraja več na trditvi, da mu je Gherbetz jemal iz žepa denarnico, ne ve, ali je obtoževati Gherbetza, zato njegov branitelj odv. Turola ni imel ravno težkega dela, da doseže to, kar se je z Gherbetzom zgodilo, da namreč se oprosti, ker ni zagrešil ničesar.

Amerikan-kan zopet pred sodiščem.

To je v kratki dobi že tretjič, da se je moral Mieli Izak, tržaški «Amerikan-kan» zagovarjati pred tržaškim sodiščem. Sedaj je obtožen kršitve izгона. Bil je namreč odgnan v Livorno, kjer je služil vojake. Pred osmimi dnevi se je pa vrnil iz Livorna v naše mesto.

Jakojč in trepetajoč je stal zopet pred sodniki in preplešeno gledal svojega zagovornika odvetnika Kezich-a. Priznava dejanje, a je svest, da ni s tem zagrešil ničesar. Vrnil se je, ker v Livorno ni mogel živeti.

Odvetnik Kezich noče prepustiti reveža nemili usodi in zastavi vse sile, da se ugotovi, kako da se je moglo sploh Mielijsa odgnati v Livorno, kjer ta človek ne more nikakor imeti domovinske pravice.

Stavi sodišču formalen predlog v tem smislu in prosi tudi, da se konstatira, koliko časa je Mieliš bil v Trstu in ali je pravilno naznanjen.

Najnižja kazen za te vrste prestopkov je 25-dnevni zapor, zato se ta predsednik primoranega, da objavi še t. katerim se Mielijsu daje začasna svoboda, v svrhu ugotovitve navedenega, in prenese obravnavo na nedoločen čas.

«Kismet» tega Egiptčana-Tržačana še ni zaključen....

Društvene vesti

— Pevsko društvo «Zvon» na Opcinah javlja, da se bo vrši redni občni zbor, kateri se vrši dne 30. t. m. ob 19.30 uri v društvenih prostorih Konsumnega društva na Opcinah.

Iz tržaške pokrajine

DUTOVLJE.

Roparski napadi.

K dopisu iz Komna v štev. 306 glede roparskih napadov moram dodati še sledeče: Z javno varnostjo v naši bližnji okolici je kak dober mesec sem precej na slabem. Roparski napadi se vrstijo zaporedoma. Koncem novembra je bil blizu postaje Dutovlje-Skopo ob večernih urah napaden neki mož iz Skopega. Tolovaj je zahteval, naj mu mož izroči denar, a ta ne bodi len, je prisilil tolovaju par krepkih zausnic, da se je kar zvrnil v občestni jarek. Nekoliko dni potem so štiri osebe napade med Koprivo in Skopem ob Zdravi Mariji hlapca nekega tukajšnjega trgovca, ko je peljal blago v neko vas, komaj da se je ubranil tolovajem. Na prvo postno nedeljo so roparji vlomili v gostilno Zega v Koprivi ter odnesli raznih jestvin, živo puro in petelina. Skušali so vlomiti tudi v sosedno župnišče. Na goriški Andrejev sejem sta dva tolovaja ob 7 zvečer napadla blizu župnišče tostran Kobilja nekega posestnika iz Koprive, ki se je z vozom vračal iz Gorice. Hotela sta mu vzeti denar ter voz in konja. Dobro da je mož korenjak in se je ubranil. In sedaj zopet roparska napada blizu Krajine vasi in Pliskovice. Začele so res v naši bližini razmere, kakor so pred par leti vladale v Štjaku in njega okolici. Toda tukajšnje ljudstvo je trdno prepričano, da bo naš gospod brigadir, ki je na glasu kakor izbrčen čuvár javne varnosti, kmalu napravil ted. Gospod brigadir je na delo!

Vesti z Goriškega

Goriške mestne vesti

Nekaj o tržnih cenah na Goriškem.

«Edinost» priobčuje cenik najvažnejšim hranilom, ki ga izdaja tozadevna komisija pri goriški trgovski in obrtni zbornici vsak teden. Cene v tem ceniku se razumejo na debelo. Da bodo naši ljudje znali primerjati, navedemo najprej cene na debelo od 13. decembra t. l., nato pa cene na drobno na goriškem trgu dne 15. decembra:

Na debelo: riž boljše vrste od L 215-220; riž slabše vrste od L 210-215; koruzna moka od 110-112; navadne testenine (vševši zaboj) od L 335-340; sladkor v kristalih od L 690-693; semensko olje od L 735-740; domača slanina od L 750-780; mast od L 750-770; navadna kolonijalna kava od L 2275-2325; polenovka od L 500-510; ječmen št. 10. od L 195-205; fižol (druge vrste) od L 150-160; fižol (prve vrste) od L 190-200;

krompir od L 65-70. V teh cenah se ni upoštevala užitnina.

Na drobno (cenik izdan od gor. municipija): pšenična moka (82%) od 240-245; koruzna moka od 110-115; ržena moka od 240-245; ajdova moka od 240-245; žive teže: volji krave in bikli od 280-410; taletina od 600-625; prašiči od 580-640; oves od 120-125; seno od 35-45; slama od 23-26; otrobi od 105-110; drva za kurjavo in sicer bukova od 16-18; jelka od 13-15; ogelje in sicer žgano od 58-60; premog od 28-32; vse dosedanje cene se razumejo za en stot.

Cene, ki slede, se pa razumejo za posamezni kg. Kruh pšenični do L 2.60; ržen kruh od 2.40-2.60; mešan kruh do 2.40; meso goveje od 6 do 9; teletina od 8 do 11; jagetina, kostrunovina od 5-12; prašičje od 14-20; domači šalami od 18-24; tuji šalami od 14-20; klobase sveže od 11-12; slanina domača od 8-11; maslo naravno od 16-18; maslo umetno od 9-11; kava (Santos) od 24-27; kava Salvador od 29-32; riž od 2.30 do 3.60; ječmen od 2.30 do 3.20; fižol navadni od 1.80-2.30; testenine od 3.40-4.40; krompir od 0.70-0.80.

Prihod novega sodnika.

Na goriško preturo je došel cav. uff. Filip Del Giudice in takoj nastopil svoje mesto kot voditelj goriške okrajne sodnije.

Padel z lestve.

Tri in štiridesletni Humar Anton, težak v lesni zalogi Bramo-vi v ulici XXIV Maggio, je izgubil, stopajoč po lestvi, ravnotežje, padel in si pri tem polomil zadnje desno rebro, kakor so ugotovili zdravniki v bolnišnici, kamor je bil prepeljan takoj po nesrečnem padcu.

Radi vojne odškodnine.

J. Medvešek, ki biva s svojo ženo v ulici Ascoli, je zvedel, da dobi vojno odškodnino, ki mu je bila že likvidirana. Hotel je poročat to veselo vest svoji ženi. Nato je pa šel, da nakupi potrebnih stvari za božične praznike. Ves vesel in srečen se je vračal z raznimi zavoji pod pazduho in v rokah domov in si živo slikal veselje njegove žene, ko bo videla toliko stvari na domači mizi. Toda usoda je bila sklenila drugače. Ženo je po moževem odhodu radi nepričakovane sreče zadel kap in mož jo je dobil mrtvo na tleh.

PLAVE.

Nesreča.

Državna železnica ima v Plaveh pri postaji, oziroma blizu postaje svoj kamnolom, iz katerega vozijo z vagoni kamen, ki ga potrebujejo za popravila železniške proge. V tem kamnolomu je vedno zaposlenih 8-10 delavcev. Dne 22. t. m. je delalo tam 8 delavcev, med temi tudi 45-letni Ivan Podbršček iz Deskel ter 35-letni Rudolf Podbršček iz Plavi. Ta poslednji poročen. Bila sta zaposlena pri vrtnju mine. Ko sta popoldne vrtala eno mino, se kar nenadoma utrga nad njima plast kamenja in zemlje ter zasuje Rudolfa Podbršček. Bil je takoj mrtve. Ivanu

Ida Čebrova
Ivo Bukavec

poročena

Rihemberk - 29. 12. 1926. - Ljubljana

1376

MALI OGLASI

BERLITZ-SCHOOL Via Fabio Filzi 23, pouk in prevodi v vseh jezikih. (1926)

ZLATARNA N. Borsatti & Figlio, Trst, Corso 47 (jekarna Rovis) popravila, prodaja in kupuje zlato, srebro po poštenih cenah. Govori se slovenski. 1925

UCENCA za pekarsko obrt, 14 do 16 let starega, sprejme Viktor Ječič, pekarna v Dobravljah pri Ajdovščini. 1958

ČEVLJARSKI poldelavec se sprejme. Dobi hrano in stanovanje. Norbodo, Trst, Via dell'Istria št. 2. Čevljarnica - usnjarna. 1959

STANOVANJE 2-3 sobe, kuhinja z vrtom, išeča mala, slovenska družina. Plača najemninu 1-2 leti v naprej, eventualno tudi kupi. Ponudbe pod «F. P.» na upravnistvo. 1934

ČIROJ za izdelovanje cementne strešne opeke, prodaja po nizki ceni Srečko Bajt, v Idriji. 1914 1939

MEBLIRANA soba se odda takoj gospodu. Via Antonio Stoppani št. 5/II, desno. 1949

VAŽNO. Ište se sedanjim naslov Marije Stanič iz Kanalskega okraja. Kdor bi kaj vedel o njej, naj javi upravnistvu proti dobri nagradi. 1950

URADNICA, starejša izveščana moč, popolna knjigovodkinja, za stalno mesto pri veletrgovini na delu, za takojšen vstop se išče. Ponudbe pod «Slovensko-italijansko» na upravnistvo. 1951

OSLABELI GOSPODE (nevraščeni) dobijo važno pojasnilo. Dopisi na upravo tega lista pod št. 1902 1902

SAMO potom energičnega zdravljenja z Glykolom se ozdravi glavobol, šibkost, malokrvnost, obnežlost. Izdelek lekarne Castellani, Trst, Via dei Giuliani 42. 1900

BABICA, avtorizirana, sprejema noseče. Govori slovensko. Slavec Via Giulia 29. Telefon 33-19. 1938

Podbršček pa je zlomilo tri rebra in roko, ker se ni mogel hitro izogniti.

Nesreča bi bila še hujša, da niso ravno pet minut prej odšli drugi delavci nakladati kamenje na vagono malo proč od kamnoloma. Bilo bi gotovo več mrtvih in ranjenih. Pogreb nesrečne žrtve je bil dan pred prazniki 24. t. m. ob veliki udeležbi občinstva. Zapuška ženo in dva otročiča.

DESKLE

Dne 24. t. m. je razsajal v celi Kanalski dolini velik vihar, ki je napravil na strohah mnogo škodo. Nekemu posestniku je veter popolnoma razkrhl hlev za živino. Posebno je poškodovano brv čez Sočo, pretrgalo je vse žice ter vrglo v Sočo vse deske, tako da je sedaj vsak prehod nemogoč. Leta 1923. je ta most dvakrat veter poškodoval in enkrat ga je Soča odnesla, a vedno so se nabrali prostovoljni prispevki od zainteresiranih posestnikov in drugih, da so ga zopet vzpostavili.

Od l. 1923. pa so sprejele občine Anghovo-Deskle popravila tega tako potrebnega mosta. Kaj pa sedaj? Če celo stoletje se prosi in misli na ta most med Desklami in Anghovim. Vojna ga je naredila in zopet porušila.

Prosil bi g. kavalirja poteštata, da bi se zato potegnili v interesu obeh občin in splošnega prometa.

OGINJ.

Draga «Edinosti»! Malokdaj se iz naše vasi čita kakšen dopis. A še takrat vam nič kaj veselega nimamo povedati. Kako naj bomo veseli, ko smo imeli tako slabo letino, ko nismo skoraj skoraj nič pridelali! Mnogo jih je pa takih, ki že sedaj imajo malo, a kaj bo pa pozneje? Če pomislimo, da je skoraj dnevno skozi vse poletje padal dež na naše polje, potem kako nčj pričakujemo kaj dobrega. A še to, kar je obrodilo, je pozneje segnilo na polju. Da ne pričakujemo časi so prišli na naše po vojni obubožno kmetško ljudstvo. In marsikateri naš kmetič se s strahom v srcu povprašuje, kako bo preživel svojo družino to zimo. — Naša mladina ima premalo veselja za čitanje, a še manj do časopisov, ki prinašajo toliko koristnega čtiva za stare in mlade. Ali bi ne bilo dobro, ko bi si skupno naročili eno ali dve «Edinosti»? Posebno sedaj po zimi, ko so tako dolgi večeri! In tako bi se marsikaj dobrega in koristnega naučili. Saj tudi pregovor pravi: Več ko človek zna, več velja.

PODPISUJTE

za liktorsko poscijo!

ÖHLER
20%
POPUST
na stalnih in nizkih cenah, ki so označene na vsakem predmetu.

Žepni koledar
Edinosti
se dobi v Tiskarni Edinost
in v Knjigarni-Papirnici Stoka
V usnje vezan stane L 6.—
V platno vezan stane L 4.—

PODLISTEK

(13)

V. I. KRIŽANOVSKA:

NEMEZA

ROMAN

Mehanično je Samuel dvignil plašč in šel za deklico; ko je videl, da je padla, je pozabil na vse, stekel k njej, jo dvignil in odnesel na klopec. Ko pa je videl, da ne prihaja k zavesti, ji je podložil pod glavo njen zganjeni plašč in stekel v svojo sobo, odkoder je prinesel kozarec vina in stekleničico vonjajoče soli, katero ji je dal pod nos. Čez nekaj minut je grofica odprla oči, toda po motnem pogledu je bilo videti, da je po silnem razburjenju nastopila veliko oslabiljenje. Brez upiranja je izpila nekaj vina, toda ko jo je Samuel hotel postaviti na noge, je vnovič brez moči padla na klop.

— Kaj napraviti? — je zašepetal. — Nespaletno dete, vi niste pomislili na to, kakšni nevarnosti se izpostavljate, če bi vas kdo tu videl? Vaše dobro ime bi bilo uničeno. Ne tresite se tako — je rekel in se sklonil k njej; — povejte, kako ste semkaj prišli? Ali imate ekvipažo, ali vas pa morda kdo čaka?

— Poleg vratce je moja prijateljica Antuaneta, — je s težavo izustila Valerija.

Samuel ni izgubljal minute, ampak se je napolnil k izhodu. Ko je odprl vrata, je zagledal žensko postavo, ki je bila skrita v senci dolbine. — Ali ste vi gospodična Antuaneta? — je vprašal tiho bankir.

— Da; toda za Boga, kje je Valerija? — je zašepetal v odgovor slaboten glas.

— Slabo ji je, toda čudim se, da ste vi sodelovali pri tej stvari, ki utegne vzbuditi hudo obsodbo. Ali imate voz?

— Da, na oglu ulice naju čaka kočijaž.

— Torej pridite, prosim vas, prizaženosti si pomirite vašo prijateljico in pogledajte, če se bo mogla vrniti domov.

Vzel je uro iz žepa, stopil na ulico in si prizadeval ob luči svetilke dognati, koliko je ura.

— Kmalu enajsta. Treba je podvizati; vašo odsotnost utegnejo opaziti.

Vkljub svojemu razburjenju je Antuaneta radovedno pogledala mladega Juda, ki ga je poznala samo po imenu in v katerega rokah je ležala Rudolfova usoda in njena lastna sreča. Samuel je napravil nanjo prijeten vtis: ta lepi in elegantni mladenič ni niti najmanj odgovarjal njeni predstavi o umazanem, skopuškem Židu, kakršnega si je ustvarila njena domišljija. Šla je za njim nekoliko pomirjena; ko je zagledala onemoglo Valerijo, se je vznemirjena sklonila k njej.

— Moja draga vila, kako ti je? Opogumi se,

morava se vrniti čim prej domov, ali moreš vstati?

— Poskušala bom, — je zašepetala Valerija. S prijateljičino pomočjo je vstala, napravila nekaj opotekajočih se korakov, toda hkratu je zopet oslabela in padla bi bila, da je ni bankir pridržal.

— Kaj naj napravimo, Bog moj? — je vzkliknila Antuaneta. — Vidim, da je bilo vse zaman, in da ste ostali neusmiljeni napram tej nesrečni družini.

— Ne sodite me tako prenapragnjeno,